

Nr 74.

Ankom till riksdagens kansli den 7 december 1944 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur.

I en till riksdagen den 24 november 1944 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 304, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur.

Förslaget är av följande lydelse:

»Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur.

Härigenom förordnas, att 12 § förordningen den 20 juni 1941 angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

12 §.

Införsel som i 10 § första stycket sägs av nötkreatur, avsett för slakt, må, såvitt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall annorlunda förordnar, medgivas allenast då djuret föres till offentligt slakthus eller till kontrollslakteri.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.»

Jämlikt 1 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur må Kungl. Maj:t, om sjukdomen tuberkulos hos nötkreatur icke förekommer inom visst län eller del därav eller där har allenast synnerligen ringa utbredning, på gemensam framställning av medicinalstyrelsen och lantbruksstyrelsen samt efter hörande av vederbörande hushållningssällskap förordna, att inom sådant område (tuberkulos-

fritt område) bestämmelserna i epizootilagen ävensom de i 2 kap. förordningen givna stadgandena skola äga tillämpning med avseende å sjukdomen. Till underlättande av sjukdomens utrotande inom område, där stora möjligheter därtill förefinnas (skyddat område), må Kungl. Maj:t beträffande införseln av nötkreatur till området föreskriva, att de i 3 kap. förordningen intagna bestämmelserna skola äga tillämpning. I 3 kap. 10 § förordningen stadgas, att nötkreatur icke må införas till tuberkulosfritt område från del av riket som ej tillhör sådant område, med mindre medicinalstyrelsen därtill lämnat tillstånd. Ej heller må utan sådant tillstånd införsel av nötkreatur äga rum till skyddat område från del av landet, som varken tillhör tuberkulosfritt eller skyddat område. Enligt 12 § förordningen må införsel som nu sagts av nötkreatur, avsett för slakt, ej medgivnas med mindre djuret föres till offentligt slakthus eller till kontrollslakteri.

Enligt förordnande, meddelat av Kungl. Maj:t genom kungörelsen den 17 mars 1944 (nr 118), har till tuberkulosfritt område från och med den 1 oktober 1944 hänförts, bland annat, Aspelands, Handbörds, Stranda, Norra Möre och Södra Möre härad samt städerna Oskarshamn, Kalmar och Nybro i Kalmar län.

I skrivelse den 29 september 1944 har *Kalmar läns slakterier förening u. p. a.* hemställt om dispens från bestämmelserna i 12 § förenämnda förordning. Som skäl härför har föreningen åberopat, att föreningen i förhyrda lokaler i Oskarshamn uppslaktade djur från Döderhults, Kristdala, Misterhults, Fliseryds och delvis Mörlunda socknar. Socknarna Kristdala och Misterhult voro belägna utanför det område av Kalmar län, som den 1 oktober 1944 övergått till att vara s. k. tuberkulosfritt område. Då slakteriet i Oskarshamn icke vore kontrollslakteri, skulle föreningen enligt bestämmelserna i förordningen icke efter den 1 oktober 1944 ha möjlighet att använda dessa lokaler för uppslaktning av djur från föreningens medlemmar i sistnämnda socknar. Det vore under nuvarande svåra transportförhållanden icke lämpligt att transportera djuren så långa sträckor som till föreningens kontrollslakteri i Kalmar. Föreningen har upplyst att föreningen inköpt en tomt i Oskarshamn, där föreningen, så snart förhållandena det medgäve, ämnade uppföra ett slakteri, som torde komma att uppfylla alla fordringar på ett kontrollslakteri.

Medicinalstyrelsen och statens livsmedelskommission ha i infordrade yttranden den 7 oktober och den 7 november 1944 under vissa villkor tillstyrkt bifall till föreningens hemställan. Livsmedelskommissionen har framhållit, att förhållandena vid slakteriinnrättningen enligt vad kommissionen hade sig bekant voro sådana, att goda möjligheter föreläge för utförandet av den extra kontroll, som ett beviljande av ansökan skulle medföra.

Föredraganden, statsrådet Rubbestad, har i ärendet anført följande.

»Nu gällande förbud att till tuberkulosfria och skyddade områden införa nötkreatur, avsedda för slakt, i andra fall än då djuren föras till offentligt slakthus eller till kontrollslakteri har uppenbarligen till syfte att förhindra att smitta skall spridas genom slaktdjuren. I de fall då djuren omhänder-

tagas av slakteriinrättning, som står under offentlig kontroll, för omedelbar nedslaktning, har det ansetts att någon risk icke föreligger vid införsel av djur, vilkas hälsotillstånd icke blivit undersökt. I nu förevarande fall torde emellertid samma trygghet få anses föreligga om slaktdjuren föras till föreningens slakteriinrättning i Oskarshamn, ehuru denna icke är godkänd som kontrollslakteri. Mot bestämmelserna i 12 § förordningen angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur kan ifrågavarande ansökan om dispens dock icke bifallas. Då det kan antagas att likartade fall som det nu inträffade kunna komma att inträffa även på andra håll, böra enligt mitt förmenande bestämmelserna i 12 § förordningen ändras på så sätt att införsel av nötkreatur, avsett för slakt, må medgivas, förutom då djuret föres till offentligt slakthus eller till kontrollslakteri, i sådana särskilda fall då Kungl. Maj:t därtill lämnat tillstånd. I enlighet härmed har inom jordbruksdepartementet utarbetats förslag till *förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur*, vilken förordning bör underställas riksdagen för antagande.»

Den föreslagna uppmjukningen av gällande förbud att till tuberkulosfria och skyddade områden införa slaktdjur i andra fall än då djuren föras till offentligt slakthus eller till kontrollslakteri har närmast föranletts av framställning om att dylik införsel måtte medgivas även till viss annan slakteriinrättning. Såsom framhållits i propositionen kunna likartade fall inträffa på andra håll. Av den i ärendet förebragta utredningen synes framgå att en jämkning av förevarande stadgande i angivna syfte kan vara motiverad av praktiska skäl och icke torde behöva öka risken för smittospridning. Liksom föredraganden vill utskottet därför tillstyrka att Kungl. Maj:t må i särskilda fall kunna medgiva undantag från förutnämnda förbud i enlighet med det framlagda förslaget till författningsändring.

Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må antaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag till förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur.

Stockholm den 7 december 1944.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Gabrielsson, Alfred Andersson, Jacob Hansson, Näslund, Svedberg och Hagman*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Lundbom, Andersson i Surahammar, Gustafson i Dädesjö, Hansson i Vännäsby och Andersson i Hedensbyn*.